

**SILNIČNÍ
PROVOZ**

PROMLČENÍ DOPRAVNÍCH PŘESTUPKŮ – DEFINITIVNĚ AŽ PO 3 LETECH

Už je to definitivní. Prezident republiky dne 4. srpna 2015 svým podpisem stvrdil novelu zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, díky které bude podstatně složitější se obstrukcemi vyhnout postihům za dopravní přestupky. **Takzvaná promlčecí doby, po které již nelze pachatele přestupku potrestat, totiž nově bude až tříletá, zatímco doposud se přestupky promlčovaly již po jednom roce od jejich spáchání.**

V současné době konkrétně, a to podle § 20 zákona o přestupcích, platí, že není-li přešupek projednán do 1 roku ode dne, kdy byl spáchán, odpovědnost zanikne a již jej nelze projednat a jeho pachatele postihnout. Platí to i v případě tak závažných přestupků, jako je třeba jízda pod vlivem alkoholu nebo drog či odeprání vyšetření k jejich zjištění.

V řadě případů tato roční promlčecí doba doslova motivuje pachatele přestupků, především pak těch závažnějších, kde hrozí citelnější sankce včetně zákazů činnosti a záznamů bodů, k tomu, aby se snažili přestupkové řízení maximálně protahovat, a to zpravidla s cílem, aby v jejich věci nenabýlo rozhodnutí o přestupku právní moci do 1 roku. Pokud se jim to podaří, jsou ze všeho venku a před zákonem čistí jako lilium.

Nemalou měrou jim v protahování řízení napomáhají různí kverulanti, jejichž „právní služby“ se spíš blíží osvědčeným „veksláckým“ praktikám (požadavky na doručování na adresy v exotických zemích, zasílání zavirovaných emailů úřadům apod.) a kteří si z toho udělali velmi slušný byznys. Opakované omluvy z nařízených jednání pak představují jen tu nejmírnější z takových praktik.

Prezidentem republiky nyní podepsaná novela by uvedeným praktikám měla učinit přítrž, či je alespoň podstatně zkomplikovat tím, že se zcela mění konstrukce lhůty pro zánik odpovědnosti za přešupek, obsažená v § 20 zákona o přestupcích. Podle novelizovaného znění § 20 zákona o přestupcích bude znít takto:

„§ 20

Zánik odpovědnosti za přešupek

(1) Přešupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přešupek amnestie.

(2) Běh lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 se přerušuje zahájením řízení o přestupku, jakož i vydáním rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným; je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu o uložení pokuty, přerušuje se běh lhůty jeho doručením.

SILNIČNÍ PROVOZ

(3) Přerušením běhu lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 začíná běh nové lhůty pro projednání přestupku; přestupek však nelze projednat, uplynuly-li od jeho spáchání tři roky.

~~(2)~~ **(4) Do běhu lhůty podle odstavce 1 odstavců 1 až 3 se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního právního předpisu^{3c)}.**

Změna pochopitelně obstrukce zcela nevyloučí, ale ve většině případů je natolik zkomplikuje, že je učiní ekonomicky nevýhodnými. Obstruovat po dobu 3 let je totiž mnohem složitější a i dražší, než je doposud. Pokud totiž úřad pachateli doručí oznámení o zahájení řízení o přestupku nebo příkaz o uložení pokuty, popřípadě jakmile vydá (tj. vypraví) rozhodnutí o vině, začne tím běžet vždy zcela nová (roční) promlčecí doba, což se podle dosavadní zákonné úpravy nedělo.

Lze předpokládat, že řada pachatelů tak od obstrukcí hned v počátku upustí, což by mohlo paradoxně vést i k tomu, že průběh řady přestupkových řízení se v praxi oproti dnešku zrychlí. Novela ale pochopitelně nevyřeší problémy spočívající v poddimenzovanosti některých správních orgánů, například v případě odvolacího orgánu v Praze, jímž je Ministerstvo dopravy, kde jsou již tyto problémy veřejně známým tajemstvím.¹

Novela obsahuje i další změny zákona o přestupcích, které pachatele přestupků asi příliš nepotěší. Jako příklad lze uvést zvýšení horní hranice pokuty, kterou lze uložit v příkazním řízení, z částky 4 000 Kč až na 10 000 Kč, v případě blokového řízení pak jde o zvýšení až na 5 000 Kč z dosavadního stropu 1 000 Kč. Z dalších novinek lze uvést například zvýšení horních hranic pokut v případě mladistvých pachatelů (tj. mladších 18-ti let) až na 5 000 Kč a v bokovém řízení na 2 500 Kč (z dosavadních 2 000 Kč, respektive 1 000 Kč).

Výše popsané změny zákona o přestupcích budou účinné počínaje prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení. V praxi záleží, kdy se novelu podaří publikovat ve Sbírce zákonů. Bude-li to ještě v srpnu, budou v ní obsažené změny účinné od 1. října 2015, v opačném případě pak od 1. listopadu 2015. Dlužno dodat, že se tyto změny, v souladu se zákazem retroaktivity zákona v neprospěch pachatele, nedotknou přestupků spáchaných před nabytím účinnosti novely.

Srpen 2015

¹ Viz např. <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/317575-dopravni-prestupky-putuji-az-na-ministerstvo-ktere-je-nestiha-projednat/>.